

VEČJEZIČNOST IN MEDPREDMETNE POVEZAVE – primeri dobre prakse

DAMIR SOLDAT

DOŠ I Lendava/1. Sz. Lendvai KÁI

4. nacionalna konferenca **Jeziki v izobraževanju**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Lendava/Lendva

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Nalozba sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Dvojezično osnovnošolsko izobraževanje

- Uvedeno leta 1959
- Prilagojen in dopolnjen predmetnik,
- Prilagojeni in dopolnjeni učni načrti,
- Ustrezna usposobljenost strokovnih delavcev, ki obvladajo oba učna jezika,
- Dvojezični učbeniki in učna gradiva,
- Dodatna učna sredstva in učila za izvajanje narodnostnega programa,
- Prilagojeni normativi in standardi.

Prilagojen predmetnik

Predmeti	1. vzgojno- izobraževalno obdobje	2. vzgojno- izobraževalno obdobje	3. vzgojno- izobraževalno obdobje						
Obvezni program	Razredi								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Slovenščina 1	6	6 (7)	6 (7)	5	5	5	4	3,5	4,5
Slovenščina 2	3	4	4						
Slovenščina HOP	5	5,5	5						
Madžarščina 1	6	6	6	5	5	5	4	3,5	4,5
Madžarščina 2	3	4	4	5	5	5	4	3,5	4,5
Madžarščina HOP	5	5,5	5						
Matematika	4	4	5	5	4	4	4	4	4
Angleški/Nemški jezik		2	2	2	3	4	4	3	3

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
IN VAŠO PRIHODNOST

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Likovna umetnost	2	2	1,5 (2)	1 (2)	1,5 (2)	1	1	1	0,5 (1)
Glasbena umetnost	2	2	2	1 (1,5)	1 (1,5)	1	1	1	0,5 (1)
Družba				1,5 (2)	2,5 (3)				
Geografija						1	2	1,5	2
Zgodovina						1	2	2	2
DKE							0,5 (1)	0,5 (1)	
Spoznavanje okolja	2 (3)	2 (3)	2,5 (3)						
Fizika								2	2
Kemija								2	2
Biologija								1,5	2
Naravoslovje						1,5 (2)	2,5 (3)		
Naravoslovje in tehnika				2,5 (3)	2,5 (3)				
Tehnika in tehnologija						1,5 (2)	1	1	
Gospodinjstvo					0,5 (1)	0,5 (1,5)			
Šport	3	3	3	2,5 (3)	2,5 (3)	2 (3)	2	2	2

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

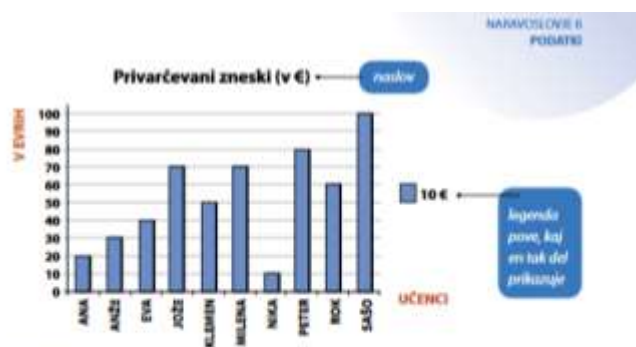
Prilagojeni učni načrti

- Učni načrti so dopolnjeni s cilji, ki so naravnani h krepitvi sožitja med večinskim narodom in narodnostjo, ter z izbranimi poglavji iz madžarske zgodovine in kulture.

Ustrezna usposobljenost strokovnih delavcev,
ki obvladajo oba učna jezika

Dvojezični učbeniki in učna gradiva

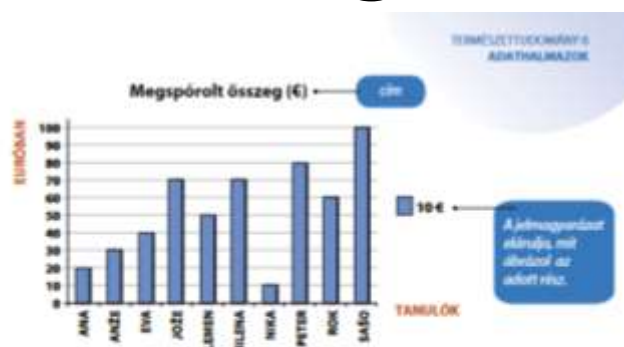
Preglednica

Iz histograma preberem, da je Sašo privarčeval največ denarja, kar 100 €. Takoj za njim je Peter, ki je privarčeval 80 €. Najmanj je privarčevala Nika, le 10 €.

KOLAČNIK

Učiteljica je vsakega učenca vprašala, ali bi lahko privarčeval več denarja. Največ jih je odgovorilo da, malo manj ne in najmanj mogoče. Odgovore so prikazali z deli celote na razrezanem krogu. Tak prikaz spominja na kolač, zato mu rečemo kolačnik ali tortni diagram.

Tablázat

A histogramából azt olvasom le, hogy Sašo takarította meg a legtöbb pénzt, 100 €-t. Őt Peter követi, aki 80 €-t takarított meg. A legkevesebbet Nika gyűjtötte, csak 10 €-t.

KÖRDIAGRAM

A tanár minden tanulótól megkérdezte, képes lenne-e több pénzt megtakarítani. A legtöbben igennel válaszoltak, kicsit kevesebben nemmel, a legkevesebben pedig azt, hogy talán. A válaszokat egy teljes kör feldarabolts részekként mutatták be. Ez az ábra egy tortára emlékeztet, ezért kör- vagy tortadiagramnak nevezzük.

Ciljna vzporedna metoda

2. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE	4. razred	ciljna vzporedna metoda (SJ/50:MJ/50)	dvojezični učbeniki
	5. razred	ciljna vzporedna metoda (SJ/60:MJ/40)	
	6. razred	ciljna vzporedna metoda SJ/60 : MJ/40	
3. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE	7. razred	ciljna vzporedna metoda SJ/70 : MJ/30	
	8. razred	ciljna vzporedna metoda SJ/70 : MJ/30	
	9. razred	ciljna vzporedna metoda SJ/70 : MJ/30	

4. nacionalna konferenca **Jeziki v izobraževanju**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Preverjanje in ocenjevanje znanja

- Pri **ocenjevanju znanja** so učenci pri vseh predmetih, razen pri jezikih, ocenjeni na osnovi odgovorov v prvem jeziku oz. **v jeziku, ki ga učenec izbere sam** oz. se v njem lažje izraža.
- Učitelji pripravljajo vsa pisna gradiva za **preizkus znanja** pri vseh predmetih, razen pri materinščini in drugem jeziku **v slovenskem in madžarskem jeziku**.

Primeri dobre prakse

- **Večjezična zgodbica o miški** (*medpredmetne povezave: tuji jeziki – tehnika*)
- **Variacije kuharskega recepta** (*medpredmetne povezave: tuji jeziki – gospodinjstvo/sodobna priprava hrane*)

Večjezična zgodbica o miški

Egy szép napon egy egér sétál a gyermekével a házban.	Un ratòn se pasea por la casa con su ratoncillo.
Një herit ata dëgjojnë një mace. Miu i vogël ishte shumë i frikësuar.	Iznenada, pojavila se mačka. Mali mišić jako se preplašio.
The cat was coming closer.	Macja po afrohej.
Mama Maus beruhigte ihr Kind: „Hab keine Angst. Hör zu!“	Az anyuka megnyugtatta a kisegeret. »Ne félj és figyelj!«
Na veliko presenečenje majhne miške je mama miš začela lajati: »Hov hov hov!«	U tikno kermuso sinja fejest presenečeno, kada šundja, sar leskri dej kezdindja te baušel: “Vau, vau, vau!”
I mačka darisalili te ispidinja.	Now, it was the cat's turn to be scared, and it ran off...
Nato mama mišica kaže malenom mišiću: »Sada vidiš kako je korisno biti dvojezičan!“	Mama Maus drehte sich zu ihrem Kind und sagte: „Siehst du, wie nützlich es ist, zwei Sprachen zu sprechen?“

Vir: Matériaux EOLE (CIIP, Suisse)

Egy szép napon egy egér sétál a gyermekével a házban. (1)	Un ratòn se pasea por la casa con su ratoncillo. (8)
Një herit ata dëgjojnë një mace. Miu i vogël ishte shumë i frikësuar. (2)	Iznenada, pojavila se mačka. Mali mišić jako se preplašio. (7)
The cat was coming closer. (3)	Macja po afrohej. (2)
Mama Maus beruhigte ihr Kind: „Hab keine Angst. Hör zu!“ (4)	Az anyuka megnyugtatta a kisegeret. »Ne félj és figyelj!« (1)
Na veliko presenečenje majhne miške je mama miš začela lajati: »Hov hov hov!« (5)	U tikno kermuso sinja fejst presenečeno, kada šundja, sar leskri dej kezdindja te baušel: “Vau, vau, vau!” (6)
I mačka darisalili te ispidinja. (6)	Now, it was the cat's turn to be scared, and it ran off... (3)
Nato mama mišica kaže malenom mišiću: »Sada vidiš kako je korisno biti dvojezičan!“ (7)	Mama Maus drehte sich zu ihrem Kind und sagte: „Siehst du, wie nützlich es ist, zwei Sprachen zu sprechen?“ (4)

- 1 – madžarščina 5 - slovenščina
2 – albanščina 6 – romščina
3 – angleščina 7 – hrvaščina
4 - nemščina 8 - španščina

Vir: Matériaux EOLE (CIIP, Suisse)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Dejavnosti pri pouku

- Učenci prejmejo papirčke/deščice z deli zgodbe v različnih jezikih. (Učitelj lahko uporabi poljubno število jezikov, glede na predznanje učencev. Če je na primer v razredu albanec, lahko uporabi slovenščino, angleščino in albanščino.)
- V skupinah učenci poskusijo sestaviti dele zgodbe v celoto.
- Nato lahko zgodbico prevedejo v ciljni jezik, ilustrirajo, napišejo podobno zgodbico, ipd.
- Medpredmetna povezava s poukom tehnike: učenci izdelajo deščice s posameznimi deli zgodbe. Te deščice učitelji uporabljajo pri pouku.
- Vsak aktiv učiteljev jezikov prejme 1 komplet deščic, ki jih uporablja pri pouku (EDJ, uvodna motivacija, ipd.)

CILJI:

- Učenci spoznajo pomen znanja več jezikov.
- Razvijajo sprejemanje jezikovne in kulturne raznolikosti.
- Vadijo izražanje v ciljnem jeziku.
- Učenci tujci krepijo samozavest
- Izdelava učnega pripomočka z namenom vzpostavitve večjezičnega okolja

Mindkettőjük meglepetésére
az egér elkezd ugatni: »Vau,
vau, vau!«

mesztergő mama, mésztergő je kutyus
gő kutyus a dőzseztom.

Mamma se je začela grščkati.

Cik gethar kunda ta macka, ki
tkine kermussu igen darsatili.

The mother mouse said to her
baby: "Don't be afraid,
listen!"

Mindkettőjük meglepetésére
az egér elkezd ugatni: »Vau,
vau, vau!«

Nun erschrak die Katze und sie
lief weg.

Nëna lu drejtua foshnjës së saj
dhe i tha shiko sa e dobishme
është të jesh dygjuhësh.

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Variacije kuharskega recepta

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
IN VAŠO PRIHODNOST

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

5 a 2.19 Here's another recipe. Listen. Tick (✓) the ingredients you hear.

Jake's Welsh Rarebit

Ingredients

- half an onion ☐
- one tomato ☐
- milk ☐
- 2 slices bread ☐
- 50 g grated cheese ☐
- butter ☐
- salt ☐
- pepper ☐
- vinegar ☐
- Worcester sauce ☐

b 2.20 Now listen to the instructions. Number them in the correct order.

- ☐ a Make some toast.
- ☐ b Mix it all together.
- ☐ c Grate the cheese and the onion.
- ☐ d Cover the tomatoes and the toast with the cheese mixture.
- ☐ e Leave it till the cheese melts.
- ☐ f Put the tomato slices on the toast.
- ☐ g Put them in a bowl.
- ☐ h Put the toast with the cheese under the grill.
- ☐ i Add a little milk, salt and pepper and a little Worcester sauce.
- ☐ j Peel the onion.
- ☐ k Slice the tomato.

Vir: Tom Hutchinson: Project 2, Fourth Edition, učbenik

- Učenci se seznaniijo z receptom za pripravo jedi Welsh rarebit.
- Med poslušanjem recepta postavijo povedi v pravilni vrstni red.
- Sledi pogovor o tem, katere sestavine so tipično angleške (Worcesterska omaka, sir Cheddar)

4. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Dejavnosti pri pouku

- Učenci se razdelijo v skupine. Vsaka skupina poskusi spremeniti recept tako, da sestavine, ki izvirajo iz Anglije, zamenja s sestavinami, ki izvirajo iz države/kulture, katera jim je bila določena.
- Madžarska: sir trapist, rdeča mleta paprika, pikantna omaka iz mletih feferonov (Erős Pista)
- Italija: sir mozzarella, olivno olje, olive, paradižnikova mezga
- Grčija: sir feta, tatziki omaka
- Vsaka skupina zapiše svoj recept, nato sledi priprava jedi.
- Zaključek: Degustacija jedi. Pogovor o sestavinah, vplivu kulture na vrste jedi, ipd.

CILJI:

- Učenci utrjujejo besedišče s področja hrane.
- Učenci razvijajo sprejemanje jezikovne in kulturne raznolikosti.
- Spoznavajo podobnosti in razlike med kulturami in kako se le te odražajo pri prehranjevanju.
- Razvijajo naklonjenost raznokulturni socializaciji.
- Motivacija za preučevanje/primerjavo delovanja različnih jezikov/kultur.

Hvala za pozornost!
Köszönöm figyelmüket!

4. nacionalna konferenca **Jeziki v izobraževanju**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ
IN VAŠO PRIHODNOST

Nalozbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Viri

- Prilagojen predmetnik za dvojezične osnovne šole, Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 22.6.2022 s spletne strani: <https://dos1lendava.splet.arnes.si/predmetnik>
- Predmetnik za osnovno šolo, Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 22.6.2022 s spletne strani: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Predmetnik-OS/Predmetnik-za-osnovno-solo.pdf>
- Izvedbena navodila za izvajanje programa dvojezične osnovne šole, Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 22.6.2022 s spletne strani: [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Posodobljena navodila Dvojezicna OS Prekmurje.pdf](https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Posodobljena_navodila_Dvojezicna_OS_Prekmurje.pdf)
- Matériaux EOLE (CIIP, Suisse)
- Tom Hutchinson: Project 4, Fourth Edition, učbenik

